

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Sōkratus Scholastiku Kai Ermeiu Sozomenu Ekklēsiastikē Istoria

Socrates <Scholasticus>

Mogvntiae, 1677

XVI. De Idolorum templis Alexandriae dirutis, & commissâ ob id pugnâ
inter Gentiles & Christianos.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14233

vero qui ob violatum jusjurandum aver-
 fabantur Flavianum, separatim collectas
 agebant. At Flavianus, omnem, ut
 est in veteri proverbio, lapidem move-
 bat, quo istos etiam suis partibus adjun-
 geret. Quod quidem haud diu postea
 perfecit, cum indignationem erga se
 Theophili Alexandrini Episcopi sedaf-
 set, ejusque interventu Damasum Ro-
 manum Episcopum sibi conciliaffet.
 Uterque enim infensus erat Flaviano,
 tum ob perjurium ab eo admissum, tum
 quod populis consentientibus causam
 dissidii præbuisset. Placatus itaque à
 Flaviano Theophilus, misso Romam
 Isidoro presbytero, Damasi animum ad-
 huc offensum mitigavit: monens ad re-
 parandam populi concordiam necesse
 esse, ut à Flaviano admisa culpa dissi-
 mulatione ac silentio obliteraretur. Ad
 hunc modum restituta Flaviano com-
 munionem, populus Antiochenus pro-
 gressu temporis paulatim ad concor-
 diam rediit. Et res quidem Antio-
 chensis Ecclesiæ hunc exitum habuere.
 Ariani enim ex Ecclesiis pulsi, in subur-
 banis conventus agebant. Per idem
 tempus mortuo Cyrillo Hierosolymor-
 um Episcopo Ioannes succedit.

Ἰτόν Φλαβιανόν διὰ τὴν ἀπειθήσαν ἀπε-
 φονεῖ τῶν ὀρκῶν, καὶ ἰδιαντὰς συναγωγὰς
 ἐποιεῖτο· Φλαβιανὸς δὲ, τὸ τῶν λόγων, πάλαι
 φωνεῖται, ὅτι αὐτὸν ἡ τέρας ποιεῖσά, οὐ
 καὶ μικρὸν ὑστερὸν ἔδειξεν καλεργάσασθαι, τὴν
 ὀργὴν θεραπεύσας Θεοφίλου τότε ἔτι ἀ-
 ξανδρείας ἐπισκόπου, δι' ἧς ἐκατήληξεν ὁ
 μασον τὸν τῶν ῥώμης ἐπισκοπὸν ἀμφοτέρω
 ἄνθρωπον Φλαβιανὸν ἐκαλέπαινον, ἔμεινε
 διὰ τὸ ἴσορροπικῆσαι, ἀλλ' ὅτι καὶ αἰτίαν παρὰ
 ἑαυτὸν ἔχει· ὅτι οὐκ ὁμοφρονεῖ τῶν ἁγίων
 ἐν τῷ ὀργῶν Θεοφίλου· πέμψας τὸν ἰσίδω-
 ρον πρεσβύτερον, καὶ ἀλλοτρίως λυπέμενον
 δάμασον, λυσιτελεῖν ἐπιπὼν δι' ὁμοφρονί-
 ᾱς, παρείδειν τὸ φθῆσαν Φλαβιανὸν ἐπι-
 μέλημα· ἕως τὸ τῷ Φλαβιανῷ τὴν κοινὴν
 ἀποδοθείσης, ὅτι ἐν ἀντιοχείᾳ λαὸς καὶ βρο-
 χησίων· ἔχοντες, τὴν ὁμοφρονίαν ἐσεξαι-
 μῆν δὴ καὶ ἀντιοχείαν τοῖσιν ἔχει τὸ τῶν
 οἰκῶν καὶ αὐτὴν ἀρειανῶν τῶν ἐκκλησιῶν ἐν
 θεσβείας, ὅτι προαείσεις τὴν πόλεως τὰς συ-
 ναγωγὰς ἐποιήσῃ· ἐν τούτῳ δὲ καὶ κληρῶν
 τῶν ἱεροβλύμων Ἰπισκοπὸν τελεθῆσαι
 (Ἰωάννης διαδέχεται).

CAPUT XVI.
 De Idolorum templis Alexandria dirutis,
 & ob id commissâ pugna inter Gentiles
 & Christianos.

Edem tempore Alexandria quoq;
 motus contigit hujusmodi. Infante
 atque annitente Theophilo Episcopo,
 iusserat Imperator, ut templa Genti-
 lium Alexandria destruerentur, atque
 id fieret cura ac studio Theophili. Hanc
 potestatem nactus Theophilus, nihil
 prætermisit quo Gentilium mysteria
 contumeliâ afficeret. Ac Mithræ qui-
 dem Spelæum repurgavit: Serapeum
 vero subvertit. Et cruenta quidem
 Mithræ sacra publice spectanda pro-
 posuit: Serapidis vero & aliorum deo-
 rum mysteria, quàm ridicula essent
 ostendit, phallos per medium forum
 sublimes circumferri iubens. Quæ cum
 fieri cernerent Gentiles qui Alexan-
 driæ degebant, iique præfertim qui
 Philosophiam profitebantur, dolo-
 rem suum comprimere haudquaquam
 potuerunt: sed tragicis facinoribus
 quæ olim perpetraverant, multo gra-
 viora adjecerunt. Etenim signo dato,

Κεφ. ις'.
 Πρε' τῆς ἐν ἀλεξανδρίᾳ καθαιρέσεως τῶν εἰδωλικῶν ναῶν
 τὸς δὲ ταῦτα συμβεβηκῆς ἰλλήνων ἐχρήσθησαν.
 Καὶ Ἰτόν χρόνον τόνδε, καὶ ἐν τῇ ἀλε-
 ξανδρείᾳ τοῖσιν πατῶν ἐχρήσθησαν τῶν
 Ἰπισκόπου Θεοφίλου ἀπειθήν, βασιλεύσαντος
 λαὸς πρὸς ἀσέβεια καὶ εὐσεβίᾳ ἐν ἀλεξανδρίᾳ
 τῶν ἰλλήνων ναῶν, καὶ τῶν γινεσθαι τῶν
 φιλῶν φρονησάντων ταύτης τῆς ἔξουσίας ἐν
 ἔξουσίᾳ τοῦ Θεοφίλου, πάντων ἐχρήσθησαν
 θυερίσαι τὰ τῶν ἰλλήνων μυστήρια καὶ
 καθαιρεῖν μὲν τὸ μιδρείον καὶ ἀσέβειαν
 Σεραπίειον καὶ τὰ μὲν τῶν μιδρείων φαν-
 τασμῶν, δημόσια ἐπόμπειν τὰ ἴσα τῶν
 ἐπίδοτον καὶ τῶν ἄλλων, γέλωτος ἐστὶν
 μετὰ, ὅτι φαλλῶν φέρεται καὶ ἄλλων
 διὰ μίσους τῶν ἀγορῶν ταῦτα ἕως ἡμερῶν
 ὀρῶντες οἱ τῶν ἀλεξανδρείαν ἰλλήνων, καὶ
 λιστα οἱ φιλοσοφῶν ἐπαγγελόμενοι, τῶν
 πτωχῶν ἠνεῖκαν ἀλλὰ τοῖς παλαιῶν φαντασ-
 μῶν γηθείσῃ ἀποσέθησαν μείζονα· μὴ γὰρ

ἐκ πνθ σιωθῆμαλ κτ τῶν χριστιανῶν χω-
 ρήσαντες, πάντα φόνον εἰργάζοντο ἡμῖνοι
 δε καὶ οἱ χριστιανοί, καὶ πᾶν κακὸν ἐπικολέ-
 θει κακῶ· ἕως τὸ τοσούτε ἔξεταθη ἡ μάχη,
 ἕως ἂν κόρη τῶν φόνων τὸ γινόμενον ἔπαυσεν·
 ἀπώλοντο γὰρ ἐν τῇ συμβολῇ, τῶν μὲν ἑλλήνων
 ὀλίγοί τῶν δὲ χριστιανῶν σφόδρα πολλοί· οἱ δὲ
 πνευματαί, ἔξ ἑκάστου μερὸς ἦσαν ἀνα-
 ελιμῆσι φόβοι· ἐκ τῶν γεγονότων εἶχε δὲ
 ἑλλήνων, δεδοκίμαστος τῶν βασιλέως
 ὀργῶν πρᾶξιαι γὰρ ἀεὶ δοκεῖ αὐτοῖς, καὶ ταῖς
 μιαιφονίαις τὸν θυμὸν ἀποσέσασαι, ἀλλὰ
 ἀλλαγῆ κατεκρύπτοντο· πολλοὶ δὲ καὶ ἐκ τῆς
 ἀλεξάνδρειας ἐφυγον, καὶ τὰς πόλεις μερι-
 ζόμενοι ὧν ἦσαν οἱ δύο γραμματικοί, ἑλλά-
 διος καὶ ἀμμωνίου, παρ' οἷς ἐγὼ κομιδῆ
 ἦν· ὧν ἐν τῇ κωνσταντίνῃ πόλει ἐφοίτησα· ἑλ-
 λάδιος μὲν ἐν ἱερῶς τῆς διὸς εἶναι ἐλέγετο
 ἀμμωνίου δὲ ἰθὺς· ἔτι δὲ καὶ καλὰ καλα-
 σαλένιος, σιωλαμβάνοντο πρὸ θεοφιλοῦ
 πατρὸς τῶν κατὰ λυσιν τῶν ναῶν, ὃ τε τῆς ἀλε-
 ξάνδρειας ἐπαρχος, καὶ ὁ ἡγούμενος τῆς στρα-
 τωτικῆς τάγμαλ· τὰ μὲν ἐν ἱεροῖς κατεσρέ-
 φετο τὰ δὲ ἀγάλματα τῶν θεῶν μετεχω-
 νέυτο εἰς λεβήτια, καὶ εἰς ἑτέρας χεῖρας τῆς
 ἀλεξάνδρειαν ἐκκλησίας, τῆ βασιλέως χα-
 ρισαρχίᾳ δὲ θεὸς εἰς δαπανήματα τῶν
 πτωχῶν πάντας ἐν δὲ θεὸς σιωπεύσας ὁ
 θεοφιλοῦ, ἐν ἀγάλμα τῶν θεῶν ἀχώ-
 νητον τρεῖς κελεύσας, δημοσίᾳ παρῆσαν-
 σαι ἵνα, φησὶ, χεῖρας παρ' οἷον μὴ ἀρνήσω-
 νται οἱ ἑλλήνες τοιούτους παρῆσαν κενῶν
 θεῶν· ὅτι τῶν πάντων ἀνωμόρων οἷδα ἀμ-
 μωνίου τὸν γραμματικόν, ὃς ἐλέγε δευρὰ πέ-
 πηται τῶν ἑλλήνων ἱρησκίαν ἵνα μὴ καὶ ὁ
 εἰς ἀσθεῖας ἐχωνεῖθη, ἀλλ' ὅτι γέλωι τῆς
 ἑλλήνων ἱρησκίας φυλάτῃται ἑλλάδιος δὲ
 σιωπεύσας ἡ ψυχή, ὡς ἐνέα εἰν ἀνδρας ἐν τῇ
 συμπηγάδι φονεύσας· τὰ μὲν ἐν τῇ τῶν
 ἀλεξάνδρειαν τότε τοιαῦτα ἐχέτο.

A omnes simul uno impetu in Christianos
 irruentes, obvium quemq; obtruncant :
 sed & Christiani seiplos defendere cœ-
 perunt : malumque malo cumulabatur.
 Pugna porro eo usque producta est, quo-
 ad cædis fatietas finem malo imposuif-
 set. Perierunt autem eo conflictu, ex
 Gentilibus quidem pauci : ex Christia-
 nis vero quamplurimi. Vulnerati autem
 ex utraque parte erant innumerabiles.
 Exinde ob admissum facinus metus in-
 vasit Gentiles, iram principis reformi-
 dantes. Nam posteaquam cuncta pro
 libidine sua patrasent & furorem suum
 cadibus extatiasent, alius alibi sese oc-
 cultavit. Multi etiam ex urbe Alexan-
 dria profugerunt, per varias civitates dis-
 persi. Ex quorum numero fuere Gram-
 matici duo, Helladius & Ammonius :
 quorum ego admodum adolescens
 Constantinopoli auditor fui. Et Hel-
 ladius quidem Jovis; Ammonius vero
 Simiæ sacerdos esse dicebatur. Malo ad
 hunc modum sedato, Præfectus Alex-
 andriæ & Dux militum Ægypti, Theo-
 philo in destruendis templis suppetias
 tulere. Ac templa quidem disturbata
 sunt. Statuæ vero in lebetes & in alios
 Alexandriæ Ecclesiæ usus conflata, cum
 Imperator Deos Gentilium ad susten-
 tandos pauperes ei donavisset. Cæ-
 terum Theophilus cum omnes Deo-
 rum statuas confregisset, unam illius
 quem supra nominavimus Dei integram
 servari ac publice proponi iussit : ne
 Gentiles, ut agebat, quandoque inficia-
 rentur hujusmodi se Deos coluisse.
 Quam rem ægre admodum tulisse Am-
 monium Grammaticum equidem certo
 scio. Quippe dicere solebat, gravi in-
 juria affectam esse Gentilium religio-
 nem, quod unica statuta conflata non
 esset, sed ad religionis ipsorum ludibri-
 um servaretur. Helladius vero apud
 quosdam gloriatus est, quod in con-
 flictu novem homines sua manu intere-
 misset. Et hæc quidem tunc temporis
 gesta sunt Alexandriæ.

Mm ij

